

Pisana obavijest o operaciji sive mreine (katarakte)

U skladu s člancima 6, 8, 9 i 16. Zakona o zaštiti prava pacijenata (NN 169/04, 37/08), člankom 22. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/18, 125/19, 147/20), člankom 19. Zakona o liječništvu (NN 121/03, 117/08), Pravilnika o obrascu suglasnosti i obrascu izjave o odbijanju pojedinog dijagnostičkog, odnosno terapijskog postupka (NN 10/08) te Pravilnika o akreditacijskim standardima za bolničke zdravstvene ustanove (NN 92/19), liječnik specijalist

(ime i prezime specijalista)

obavijestio je mene: _____

(ime i prezime pacijenta, datum rođenja, adresa stanovanja)

o dijagnostičkom, odnosno terapijskom postupku te da postoje dobrobiti, rizici i moguće komplikacije koji mogu nastati tijekom i nakon izvođenja istog.

NAZIV I OPIS POSTUPKA:

Siva mreina –**KATARAKTA** je zamućenje očne leće koje ometa prolazak svjetla u unutrašnjost oka što dovodi do smanjene vidne oštine i osjeta za boje odnosno zamagljenog vida. Ova bolest najčešće nastaje kao rezultat procesa starenja i to je **senilna katarakta**. Može se javiti i kod nekih bolesti cijelog organizma, npr. dijabetesa, ili drugih bolesti oka, npr. dugotrajnih upala, i to je onda **katarakta komplikata**. Također može biti prisutna već kod rođenja djeteta tako da je to **kongenitalna katarakta**, a može nastati i kao posljedica povrede oka i to je **traumatska katarakta**.

Katarakta se liječi operacijom pri čemu se očna leća uklanja iz oka, u cijelosti ili jedan njezin dio, i umjesto toga se u oko ugrađuje umjetna leća.

Vrste operacija:

- **Intrakapsularna ekstrakcija** – radi se u rijetkim slučajevima kada je očna leća pomaknuta sa mjesta i potrebno ju je u cijelosti ukloniti
- **Ekstrakapsularna ekstrakcija** – kada se uklanja veći dio prirodne leće a u oku ostaje njena stražnja kapsula koja služi kao potpora umjetnoj leći Ova operacija se može izvoditi na više načina i to kao:
 - **Klasična** – kada se radi veći rez koji treba šivati
 - **Ultrazvučna ili fakoemulzifikacija** - kada se leća uklanja ultrazvučnom sondom kroz mali rez koji se ne šiva i u oko se ugrađuje savitljiva umjetna leća

Anestezija tijekom operacije katarakte:

Operacija sive mreine se načelno izvodi u jednom od oblika lokalne anestezije, topikalnoj ili regionalnoj, a izuzetno se može izvoditi i u općoj anesteziji:

- **OPĆA ANESTEZIJA** – pacijent se „uspava“ prije operacije. Za ovu vrstu anestezije potrebna je preoperativna anesteziološka priprema – pregled anesteziologa, vađenje krvi, EKG, snimka srca i pluća. (ovisno o procjeni specijalista anesteziologa).
- **LOKALNA ANESTEZIJA**
 - a. **TOPIKALNA ANESTEZIJA** – anestezija kapima i gelom za oko. U oko predviđeno za operaciju kapaju se kapljice protiv bolova
 - b. **REGIONALNA ANESTEZIJA INJEKCIJOM** – prije operacije daje se injekcija u područje oka, to znači pokraj i iza oka kao i u kožu pokraj očne duplje

DOBROBITI : Poboljšanje vidne oštine i u nekim slučajevima sprječavanje razvoja dodatnih komplikacija.
RIZICI I MOGUĆE KOMPLIKACIJE: Komplikacije operacije sive se mogu podijeliti na one koje se mogu dogoditi tijekom operacije kao i na one koje se mogu pojaviti nakon operacije. Tijekom operacije može doći znatnijeg sužavanja zjenice, koja se nekada i prije operacije slabije širi, i takvo stanje otežava izvođenje operativnog zahvata. Ovo se češće događa kod pacijenata koji troše lijekove zbog prekomjernog rasta prostate ili kod pacijenata koji imaju stanje koje se zove pseudoeksfolijativni sindrom koji postoji kod određenog postotka pacijenata. Također može doći do pucanja prirodne ovojnice očne leće i prodora staklovine iz stražnjeg dijela oka u prednji što može utjecati na vrstu očne leće koja se može ugraditi u oko ili se očna leću trenutno uopće ne može ugraditi. Može doći i do krvarenja iz šarenice i to se češće može dogoditi kod pacijenata koji troše neki od lijekova za „razrjeđivanje“ krvi. Izuzetno, zbog velikih promjena tlakova u oku, može doći i do opsežnog krvarenja iz žilnice oka. Nakon operacije može doći do povišenja očnog tlaka zbog čega se ponekad u terapiju uvode kapi za njegovo snižavanje. Ponekad i nakon operacije može doći do krvarenja, a može nastati i jača upalna reakcija koja se može liječiti kapljicama ili tabletama protiv upale. Izuzetno može nastati i infekcija unutarnjih dijelova oka koja se širi u dubinu i koja zahtjeva hitno liječenje, najčešće ponovni operativni zahvat. Ponekad tijekom operacije sive mrežnice može doći do oštećenja endotela, unutarnjeg sloja rožnice, i takvo oštećenje nakon kraćeg ili duljeg perioda može dovesti do zamućenja cijele rožnice.
ZAMJENSKI POSTUPCI : Alternativni način liječenja ne postoji i katarakta se može liječiti jedino operativnim zahvatom. Na tržištu postoje kapljice koje navodno sprečavaju nastanak ili usporavaju napredovanje sive mrežnice ali njihova učinkovitost nije dokazana.
Potpis i faksimil odgovornog doktora medicine za obavljanje postupka : _____ Datum i vrijeme: _____

IZJAVA O OBAVIJEŠTENOSTI

Svojim potpisom potvrđujem da sam detaljno upoznat/a s koristima i rizicima postupka, s drugim dijagnostičkim odnosno terapijskim mogućnostima, da sam razumio/la pročitano te da sam mogao/la postaviti pitanja liječniku u svrhu razjašnjavanja nejasnoća. Istim potpisom potvrđujem da shvaćam i prihvaćam da, ukoliko se u tijeku visokorizičnog postupka (kirurških ili ostalih invazivnih postupaka) ukažu novi neočekivani momenti, isti mogu tijekom zahvata promijeniti i zahvat može završiti na način različit od ranije mi objašnjelog, a razlozi istoga će mi nakon zahvata biti objašnjeni.

Datum i vrijeme: _____

Potpis pacijenta: _____

Potpis zakonskog zastupnika, odnosno skrbnika: _____

(za pacijenta koji nije pri svijesti, za pacijenta s težom duševnom smetnjom ili maloljetnog pacijenta)